

ROZPORZĄDZENIE
MINISTRA SPRAWIEDLIWOŚCI
z dnia.....2007 r.

w sprawie delegowania sędziów do Ministerstwa Sprawiedliwości i Krajowego Centrum Szkolenia Kadr Sądów Powszechnych i Prokuratury oraz świadczeń przysługujących sędziom delegowanym poza stałe miejsce pełnienia służby

Na podstawie art. 78 § 5 ustawy z dnia 27 lipca 2001 r. – Prawo o ustroju sądów powszechnych (Dz. U. Nr 98, poz. 1070, z późn. zm.¹) zarządza się, co następuje:

§ 1. Rozporządzenie określa:

- 1) tryb i szczegółowe warunki delegowania sędziów do pełnienia obowiązków w Ministerstwie Sprawiedliwości, a także pełnienia czynności administracyjnych lub prowadzenia zajęć szkoleniowych w Krajowym Centrum Szkolenia Kadr Sądów Powszechnych i Prokuratury, zwanym dalej „Krajowym Centrum”;
- 2) tryb i szczegółowe warunki realizacji prawa do nieodpłatnego zakwaterowania i zwrotu kosztów zamieszkania w miejscu delegowania, w tym maksymalną wysokość zwrotu kosztów faktycznie poniesionych oraz wysokość miesięcznego ryczału;
- 3) tryb, szczegółowe warunki i zakres innych świadczeń przysługujących sędziom delegowanym poza stałe miejsce pełnienia służby.

§ 2. Minister Sprawiedliwości deleguje sędziego do Ministerstwa Sprawiedliwości na wniosek dyrektora właściwego departamentu lub biura

¹ Zmiany wymienionej ustawy zostały ogłoszone w Dz. U. z 2001 r. Nr 154, poz. 1787, z 2002 r. Nr 153, poz. 1271, Nr 213, poz. 1802 i Nr 240, poz. 2052, z 2003 r. Nr 188, poz. 1838 i Nr 228, poz. 2256, z 2004 r. Nr 34, poz. 304, Nr 130, poz. 1376, Nr 185, poz. 1907 i Nr 273, poz. 2702 i 2703, z 2005 r. Nr 13, poz. 98, Nr 131, poz. 1102, Nr 167, poz. 1398, Nr 169, poz. 1410, 1413 i 1417, Nr 178, poz. 1479 i Nr 249, poz. 2104, z 2006 r. Nr 144, poz. 1044 i Nr 218, poz. 1592 oraz z 2007 r. Nr 25, poz. 162, Nr 64, poz. 433, Nr 73, poz. 484, Nr 99, poz. 664, Nr 112, poz. 766, Nr 136, poz. 959 i Nr 138, poz. 976.

Ministerstwa Sprawiedliwości, a do Krajowego Centrum – na wniosek Dyrektora Krajowego Centrum.

§ 3. 1. Sędzia delegowany do Ministerstwa Sprawiedliwości albo Krajowego Centrum może wykonywać obowiązki orzecznicze, w wymiarze określonym przez Ministra Sprawiedliwości po zasięgnięciu opinii dyrektora właściwego departamentu lub biura Ministerstwa Sprawiedliwości albo Dyrektora Krajowego Centrum.

2. Pełnienie przez sędziego delegowanego do Ministerstwa Sprawiedliwości funkcji wizytatora ma miejsce w departamencie lub biurze sprawującym nadzór nad działalnością administracyjną sądów powszechnych lub nadzór nad wykonaniem orzeczeń.

3. Sędziemu delegowanemu do Ministerstwa Sprawiedliwości nie powierza się czynności administracyjnych w odniesieniu do spraw, w których orzekał.

§ 4. 1. Sędzia delegowany do innej miejscowości niż miejscowość, w której znajduje się miejsce służbowe sędziego, niebędącej miejscem jego stałego zamieszkania, składa do kierownika jednostki będącej miejscem delegowania, zwanego dalej „kierownikiem jednostki”, pisemny wniosek o nieodpłatne zakwaterowanie albo o zwrot kosztów zamieszkania w miejscu delegowania w jednej z form, określonych w art. 77 § 6 pkt 1 ustawy z dnia 27 lipca 2001 r. – Prawo o ustroju sądów powszechnych, zwanej dalej „ustawą”.

2. Jeżeli nie istnieje możliwość nieodpłatnego zakwaterowania w zasobach mieszkaniowych pozostających w dyspozycji jednostki będącej miejscem delegowania, kierownik tej jednostki zawiadamia o tym niezwłocznie sędziego, który dokonuje wyboru formy zwrotu kosztów zamieszkania w miejscu delegowania.

§ 5.1. Sędziemu delegowanemu, który nie ma zapewnionej możliwości nieodpłatnego zakwaterowania, rozpoczynającemu pełnienie obowiązków w miejscu delegowania, przysługuje zwrot kosztów noclegu albo ryczałt za nocleg w liczbie nieprzekraczającej 14 noclegów w ciągu dwóch pierwszych tygodni delegowania.

2. Zwrot kosztów noclegu przysługuje w wysokości stwierdzonej rachunkiem za nocleg.

3. Jeżeli sędzia delegowany uprawniony do zwrotu kosztów noclegu nie przedłoży rachunku, przysługuje mu ryczałt za każdy nocleg w wysokości 200%

diety, o której mowa w przepisach w sprawie wysokości oraz warunków ustalania należności przysługujących pracownikowi zatrudnionemu w państwowej lub samorządowej jednostce sfery budżetowej z tytułu podróży służbowej na obszarze kraju.

§ 6. 1. Nieodpłatne zakwaterowanie następuje na podstawie:

1) skierowania wydanego przez kierownika jednostki – w wypadku zakwaterowania na okres nieprzekraczający miesiąca;

2) umowy zawartej pomiędzy sędzią a kierownikiem jednostki – w wypadku zakwaterowania na okres powyżej miesiąca.

2. Sędzia delegowany na czas nieokreślony lub czas określony powyżej sześciu miesięcy może złożyć wniosek o zakwaterowanie w zasobach mieszkaniowych, pozostających w dyspozycji jednostki będącej miejscem delegowania sędziego, wraz z członkami rodziny. Kierownik jednostki uwzględnia wniosek w przypadkach uzasadnionych, jeżeli istnieje możliwość takiego zakwaterowania.

3. Zasady odpłatności za członków rodziny, korzystających z zakwaterowania w warunkach określonych w ust. 2, zostają ustalone w umowie, o której mowa w ust. 1 pkt 2.

§ 7. 1. Zwrot kosztów zamieszkania faktycznie poniesionych w wysokości określonej w fakturze nie może przekraczać:

1) 200% kwoty bazowej będącej podstawą ustalania wynagrodzenia zasadniczego sędziego, gdy miejscem delegowania jest miasto stołeczne Warszawa;

2) 150% kwoty bazowej będącej podstawą ustalania wynagrodzenia zasadniczego sędziego, gdy miejscem delegowania jest miasto będące siedzibą wojewody;

3) 100% kwoty bazowej będącej podstawą ustalania wynagrodzenia zasadniczego sędziego w wypadku delegowania do innej miejscowości.

2. Wypłata podlegającej zwrotowi kwoty faktycznie poniesionych kosztów zamieszkania następuje w terminie tygodniowym od dnia przedstawienia faktur kierownikowi jednostki.

§ 8. 1. Wysokość miesięcznego ryczałtu, o którym mowa w art. 77 § 6 pkt 1 lit. b ustawy, wynosi:

- 1) 150% kwoty bazowej będącej podstawą ustalania wynagrodzenia zasadniczego sędziego, gdy miejscem delegowania jest miasto stołeczne Warszawa;
- 2) 100% kwoty bazowej będącej podstawą ustalania wynagrodzenia zasadniczego sędziego, gdy miejscem delegowania jest miasto będące siedzibą wojewody;
- 3) 80% kwoty bazowej będącej podstawą ustalania wynagrodzenia zasadniczego sędziego w wypadku delegowania do innej miejscowości.

2. Wypłata miesięcznego ryczałtu następuje z dołu, do 5 dnia następnego miesiąca.

§ 9. 1. Zwrot kosztów, o których mowa w art. 77 § 6 pkt 2 i 6 ustawy, następuje raz w miesiącu z dołu, w terminie tygodniowym od dnia złożenia kierownikowi jednostki wykazu odbytych przejazdów lub dojazdów oraz oświadczenia o wysokości poniesionych kosztów, z zastrzeżeniem ust. 2.

2. W wypadku, gdy okres delegowania jest dłuższy niż miesiąc, zwrot kosztów, o których mowa w art. 77 § 6 pkt 6 ustawy nie może przekraczać równowartości biletu miesięcznego na dojazd środkami komunikacji publicznej.

§ 10. Wypłata ryczałtu, o którym mowa w art. 77 § 6 pkt 3 ustawy, następuje raz w miesiącu z dołu, w terminie tygodniowym od dnia złożenia kierownikowi jednostki wykazu dni przepracowanych w danym miesiącu.

§ 11. 1. Na wniosek sędziego delegowanego kierownik jednostki przyznaje sędziemu zwrotu kosztów przejazdu, o jakich mowa w art. 77 § 6 pkt 5 ustawy.

2. Zwrot kosztów następuje na podstawie umowy o używanie pojazdu do celów służbowych zawartej pomiędzy sędzią delegowanym a kierownikiem jednostki, na warunkach określonych w przepisach w sprawie warunków ustalania oraz sposobu dokonywania zwrotu kosztów używania do celów służbowych samochodów osobowych, motocykli i motorowerów niebędących własnością pracodawcy.

§ 12. 1. Wypłata diet, o których mowa w art. 77 § 6 pkt 4 ustawy, następuje raz w miesiącu z dołu, w terminie tygodniowym od dnia złożenia kierownikowi jednostki wykazu dni pobytu w miejscu delegowania w danym miesiącu.

2. Diety nie przysługują w wypadku:

- 1) zapewnienia sędziemu delegowanemu nieodpłatnego całodziennego wyżywienia;
- 2) nieusprawiedliwionej nieobecności w pracy;
- 3) zwolnień od pracy bez prawa do wynagrodzenia;
- 4) urlopu wypoczynkowego, urlopu bezpłatnego, bądź urlopu dla poratowania zdrowia;
- 5) podróży służbowej, z tytułu której sędzia otrzymał diety w pełnej wysokości;
- 6) pobytu w szpitalu.

§ 13. Rozporządzenie wchodzi w życie po upływie 14 dni od dnia ogłoszenia.

MINISTER SPRAWIEDLIWOŚCI

Uzasadnienie

Rozporządzenie wykonuje delegację ustawową z art. 78 § 5 ustawy z dnia 27 lipca 2001 r. – Prawo o ustroju sądów powszechnych (Dz. U. Nr 98, poz. 1070, z późn. zm.), w brzmieniu nadanym ustawą z dnia 29 czerwca 2007 r. o zmianie ustawy – Prawo o ustroju sądów powszechnych i niektórych innych ustaw (Dz. U. Nr 136, poz. 959). Ustawa nowelizująca zmieniła w pewnym zakresie (m.in.) przepisy dotyczące delegowania sędziów i jednocześnie określiła świadczenia przysługujące sędziom delegowanym do innej miejscowości niż miejscowość, w której znajduje się miejsce służbowe sędziego i niebędącej miejscem jego stałego zamieszkania, a które mają rekompensować sędziemu delegowanemu niedogodności wynikające z delegowania poza stałe miejsce pełnienia służby (art. 77 i 78 u.s.p.). Minister Sprawiedliwości został natomiast upoważniony do określenia w drodze rozporządzenia:

1) trybu i szczegółowych warunków delegowania sędziów do pełnienia obowiązków w Ministerstwie Sprawiedliwości, a także pełnienia czynności administracyjnych lub prowadzenia zajęć szkoleniowych w Krajowym Centrum Szkolenia Kadr Sądów Powszechnych i Prokuratury,

2) trybu i szczegółowych warunków realizacji prawa do nieodpłatnego zakwaterowania i zwrotu kosztów zamieszkania w miejscu delegowania, w tym maksymalną wysokość zwrotu kosztów faktycznie poniesionych oraz wysokość miesięcznego ryczałtu,

3) trybu, szczegółowych warunków i zakresu innych świadczeń.

W § 2 projektu rozporządzenia określono tryb delegowania sędziego do Ministerstwa Sprawiedliwości oraz Krajowego Centrum Szkolenia Kadr Sądów Powszechnych i Prokuratury, w tym podmioty uprawnione do występowania z wnioskiem o delegowanie sędziego, uwzględniając struktury organizacyjne Ministerstwa Sprawiedliwości i Krajowego Centrum.

W § 3 projektu określono pewne zasady wykonywania przez sędziów delegowanych do Ministerstwa Sprawiedliwości oraz Krajowego Centrum obowiązków w miejscu delegowania, a także ewentualnego łączenia tych obowiązków z obowiązkami orzeczniczymi sędziego.

Znowelizowane ustawą z dnia 29 czerwca 2007 roku przepisy ustawy – Prawo o ustroju sądów powszechnych zawierają określenie rodzaju świadczeń przysługujących sędziom delegowanym do innej miejscowości niż miejscowość, w której znajduje się miejsce służbowe sędziego i niebędącej miejscem jego stałego zamieszkania, zawierają też w zasadzie określenie ich wysokości.

Właściwie wszystkie z przysługujących sędziemu delegowanemu należności stanowić mają środki na pokrycie kosztów ponoszonych przez sędziego w związku z podjęciem i wykonywaniem powierzonych obowiązków poza stałym miejscem służby, a jednocześnie poza miejscem zamieszkania. Niemal wszystkie określone zostały ryczałtowo już w przepisach samej ustawy, ewentualnie stanowić będą równowartość faktycznie poniesionych przez sędziego delegowanego kosztów zamieszkania – zwracaną po udokumentowaniu ich poniesienia w określonym rozmiarze fakturą.

Wobec tego przepisy § 4-12 projektu ograniczają się do określenia sposobu realizacji przysługujących świadczeń, takich jak nieodpłatne zakwaterowanie w miejscu delegowania, lub sposobu wypłaty poszczególnych należności.

Przyjęto, że podstawowym okresem rozliczeniowym będzie miesiąc, a termin wypłaty należności biegł będzie od złożenia przez sędziego delegowanego stosownego wykazu lub oświadczenia.

Przepis § 5 projektu zawiera regulację przewidzianą na wypadek niemożności zapewnienia sędziemu delegowanemu nieodpłatnego zakwaterowania, której celem jest umożliwienie sędziemu delegowanemu znalezienia mieszkania w miejscu delegowania, którego koszt będzie się mieścił w granicach określonych w § 7, przewidującym zwrot faktycznie poniesionych kosztów zamieszkania albo w § 8, przewidującym wypłatę miesięcznego ryczałtu. W ciągu pierwszych dwóch tygodni pobytu w miejscu delegowania, obejmujących z założenia czas tych poszukiwań, zwrot kosztów zamieszkania będzie następował w pełnej wysokości stwierdzonej rachunkiem lub w wysokości określonej na poziomie 200% diety, o której mowa w art. 77 § 6 pkt 4 u.s.p.

W art. 77 § 6 pkt 1 lit. a i b u.s.p. ustawodawca przewidział dwie formy zwrotu kosztów zamieszkania w miejscu delegowania, to jest zwrotu kosztów faktycznie poniesionych – w wysokości określonej w fakturze, miesięcznego ryczałtu – w kwocie nie wyższej niż 150% kwoty bazowej, będącej podstawą ustalania wynagrodzenia zasadniczego sędziego. Delegacja ustawowa nakłada na Ministra Sprawiedliwości

powinność określenia maksymalnej wysokości zwrotu kosztów faktycznie poniesionych. Przyjmując jedną z podstawowych zasad legislacji, to jest zasadę racjonalnego ustawodawcy, należy założyć, że ustawodawca nie może tworzyć martwych przepisów, to jest takich, które nie będą miały w praktyce zastosowania. W art. 77 § 6 pkt 1 lit. b u.s.p. przewidziano miesięczny ryczałt w kwocie nie wyższej niż 150% kwoty bazowej, będącej podstawą ustalania wynagrodzenia zasadniczego sędziego. Zestawienie przepisów art. 77 § 6 pkt 1 lit. a i 77 § 6 pkt 1 lit. b u.s.p. prowadzi do wniosku, że zwrot kosztów faktycznie poniesionych w wysokości określonej w fakturze musi przewidywać – dla tego samego miejsca delegowania – wyższą granicę, ponieważ przy takiej samej maksymalnej wysokości ryczałtu i kwoty faktycznie poniesionych kosztów, wykazywanie fakturami rzeczywistych wydatków, byłoby niecelowe, a opisana regulacja nie miałaby w praktyce zastosowania. Ponadto faktury za koszty zamieszkania wystawiają wyłącznie przedsiębiorcy trudniący się zawodowo usługami wynajmu lokali mieszkalnych, przede wszystkim usługami hotelowymi. Koszty korzystania z takich usług są znacznie wyższe aniżeli koszt tzw. prywatnego wynajmu mieszkań czy lokali. Wymieniona argumentacja uzasadnia określenie maksymalnej wysokości zwrotu faktycznie poniesionych kosztów na wyższym poziomie niż maksymalny miesięczny ryczałt.

W § 7 i 8 projektu przewidziano zróżnicowanie maksymalnych wysokości, zarówno zwrotu faktycznie poniesionych kosztów zamieszkania wykazanych fakturami, jak też miesięcznego ryczałtu, w zależności od wielkości miasta będącego miejscem delegowania sędziego. Uwzględniono, że najwyższe koszty wynajmu mieszkań lub lokali są w Warszawie, niższe w miastach będących siedzibą wojewody, a najniższe w pozostałych miejscowościach.

Przepisy § 9 i 10 projektu regulują wyłącznie tryb wypłaty należności określonych w art. 77 § 6 pkt 2 i 3 u.s.p. Wysokość tych świadczeń oraz sposób ich obliczania zostały zawarte w samej ustawie.

Przyjęto ponadto zasadę, że szczegółowe zasady zwrotu sędziemu delegowanemu kosztów przejazdu, o których mowa w art. 77 § 6 pkt 5 u.s.p., będzie regulowała umowa zawarta w tym celu pomiędzy sędzią delegowanym a kierownikiem jednostki, przy zastosowaniu reguł przewidzianych w przepisach w sprawie warunków ustalania oraz sposobu dokonywania zwrotu kosztów używania do celów służbowych samochodów osobowych, motocykli i motorowerów niebędących własnością pracodawcy.

Ocena skutków regulacji:

1. Cel wprowadzenia rozporządzenia

Projektowane rozporządzenie realizuje upoważnienie ustawowe zawarte w art. 78 § 5 ustawy – Prawo o ustroju sądów powszechnych. Projektowana regulacja uwzględnia cel przyznania sędziom delegowanym dodatkowych należności, którym jest przede wszystkim zrekompensowanie niedogodności i zwiększonych kosztów wynikających z delegowania poza stałe miejsce służbowe i jednocześnie poza stałe miejsce zamieszkania.

2. Podmioty, na które oddziałuje rozporządzenie:

Projektowane rozporządzenie dotyczy sędziów sądów powszechnych, mając jednocześnie wpływ na organizację i funkcjonowanie sądów powszechnych, Ministerstwa Sprawiedliwości oraz Krajowego Centrum Kształcenia Kadr Sądów Powszechnych i Prokuratury.

3. Konsultacje:

Projekt rozporządzenia został przekazany do zaopiniowania Krajowej Radzie Sądownictwa oraz Stowarzyszeniu Sędziów Polskich „Iustitia”.

Uwag do projektu nie zgłoszono.

4. Skutki społeczno – gospodarcze oraz finansowe rozporządzenia:

4.1. Wpływ na finanse publiczne, w tym na budżet państwa i dochody jednostek samorządu terytorialnego.

Projektowane rozporządzenie nie będzie miało istotnego wpływu na sektor finansów publicznych w stosunku do dotychczas obowiązującej regulacji w zakresie

delegowania sędziów. Projektowane rozwiązania nie powinny skutkować istotnym zwiększeniem wydatków budżetowych. Koszty delegowania sędziów poza stałe miejsce służbowe ponoszone są również obecnie, a ich wielkość uzależniona jest od, zazwyczaj ruchomej, liczby sędziów delegowanych poza stałe miejsce służbowe i jednocześnie poza stałe miejsce zamieszkania.

4.2. Wpływ na rynek pracy, konkurencyjność gospodarki i przedsiębiorczość, w tym na funkcjonowanie przedsiębiorstw oraz sytuację i rozwój regionalny.

Wejście w życie rozporządzenia nie wpłynie na rynek pracy, konkurencyjność i przedsiębiorczość, w tym na funkcjonowanie przedsiębiorstw oraz sytuację i rozwój regionalny.

5. Zgodność z prawem Unii Europejskiej.

Zakres regulacji zawarty w projekcie rozporządzenia nie jest objęty prawem Unii Europejskiej.

Projekt zostanie zamieszczony na stronie internetowej Ministerstwa Sprawiedliwości zgodnie z ustawą z dnia 7 lipca 2005 r. o działalności lobbingowej w procesie stanowienia prawa (Dz. U. Nr 169, poz. 1414).